

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ :
ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ชื่อผู้เขียน : นางสาวกรรณพิชญ์ สุมา

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ 3. ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการค้นหาสาเหตุของปัญหา 2. ด้านการวางแผน 3. ด้านการปฏิบัติงาน 4. ด้านการติดตามและประเมินผล และ 5. ด้านการดูแลรักษา โดยตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพหลัก และรายได้) ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานในชุมชน การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมในชุมชน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน ครัวเรือนละ 1 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ได้ตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 100 คน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการทอตอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test และค่า F-test

ผลการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.0 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 38.0 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 57.0 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 27.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 24.0 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำไร่/ทำนา/ทำสวน) ร้อยละ 33.0 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง

5,000 – 10,000 บาท ร้อยละ 25.0 ตั้งถิ่นฐานอยู่ในชุมชนเกาะยอ เป็นเวลา 16-25 ปี และร้อยละ 75.0 ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมต่างๆในชุมชน โดยกลุ่มที่ประชาชนเป็นสมาชิกมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คิดเป็นร้อยละ 69.3

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า ร้อยละ 54.0 มีการรับรู้ในระดับสูง และร้อยละ 46.0 มีการรับรู้ในระดับต่ำ โดยสื่อที่ประชาชนได้รับข้อมูลมากที่สุด ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ ($\bar{x} = 2.85$) ส่วนสื่อที่ประชาชนได้รับข้อมูลน้อยที่สุด ได้แก่ การเข้าร่วมประชุม / อบรม ($\bar{x} = 0.40$)

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า ประชาชนร้อยละ 65.0 มีความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับสูง และมีความรู้ความเข้าใจในด้านความหมายในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด ($\bar{x} = 0.95$)

4. ความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในภาพรวม พบว่า ร้อยละ 52.0 มีความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับต่ำ ซึ่งเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังด้านสาธารณสุขมูลฐานมากที่สุด ($\bar{x} = 2.84$) และด้านที่ประชาชนมีความคาดหวังน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความสัมพันธไมตรีในชุมชน ($\bar{x} = 2.75$)

5. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในภาพรวม พบว่า ประชาชนเห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.84$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนเห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านที่ประชาชนเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการดูแลรักษา ($\bar{x} = 3.24$)

6. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก ระดับรายได้ ความรู้ความเข้าใจ และความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนปัจจัยในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานในชุมชน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1. สื่อมวลชนแขนงต่างๆควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญ และเกิดความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2. การที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่คนในชุมชนจะต้องมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน สร้างโอกาส และส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนให้เข้มแข็ง แต่ทั้งนี้จะต้องให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของชุมชน